

[Statsministeren.]

land bør behandles i et udvalg eller i en kommission. Vi er åbne over for en saglig drøftelse af den bedst mulige måde for behandling af disse meget vigtige spørgsmål, og herunder vil der også blive lejlighed til at drøfte de mindre pladers forhold. Jeg kan dog straks sige, at disse ikke er glemt. Hvert år bevilges der således ikke helt ringe midler til anlægsarbejder på disse steder, f. eks. til fiskehuse, skolebygninger o. s. v.

Jeg vil også sige til det ærede medlem hr. Elias Lauf, at regeringen er fuldt opmærksom på kysttrafikens problemer. Der blev med henblik på en forbedring af denne trafik i 1958 nedsat et udvalg til undersøgelse af mulighederne for en intern flyvning. Det var ministeriet for Grønland, der nedsatte udvalget, og jeg ved, at det ærede medlem hr. Elias Lauf er bekendt hermed. Dette udvalg er i sin betænkning gået ind for fly til supplerende af de nuværende kystskibes kapacitet, og der arbejdes i øjeblikket på at skabe en organisation, der skal tilrettelægge og forestå en regelmæssig flyvning. Allerede i sommer har man dog taget flyvemaskiner i brug, og jeg kan nævne, at der i august og september efter Grønlandsministeriets oplysninger er luftbefordret et antal passagerer mellem grønlandske byer svarende til, hvad der i samme tidsrum er befordret med et af kystskibene. Før der er høstet praktiske erfaringer fra en regelmæssig beflyvning, bør man næppe udvide antallet af kystskibe.

Hvilken indflydelse en ændring af kysttrafikken og en udbygning heraf får på billetpriserne, vil jeg ikke være i stand til at svare på på nuværende tidspunkt. En nedsættelse bliver der imidlertid næppe tale om, da de i øjeblikket gældende takster kun dækker en brøkdel af de faktiske udgifter.

Om årsagen til nedlæggelsen af den kgl. grønlandske handels hvalfangst, der er drevet siden midten af 1920'erne, skal jeg oplyse, at dette først skete efter alvorlige overvejelser, fordi man var helt klar over den betydning, som det indbragte kød havde for befolkningens ernæring. Det viste sig imidlertid, at olieprisernes stærke fald medførte, at end ikke en fordobling af kødprisen fra 2 kr. 50 øre til 5 kr. pr. kg kunne

medføre en rentabel drift, og så traf man beslutningen om nedlæggelsen.

Man har som erstatning for dette grønlandske hvalkød i år tilført Grønland ca. 63 000 kg frosset hvalkød fra Norge, eller lige så meget som den grønlandske hvalfangst normalt indbringer, og det sælges i samtlige byer til 4 kr. pr. kg.

Også på anden måde har man søgt dækning for befolkningens forsyning med kød. Jeg kan således nævne, at der til Angmags-salik i sommer er indbragt ca. 13 500 kg sælkød. Endvidere har man planlagt grønlandsk deltagelse i sælfangsten i vestisen i Davisstrædet og ned til New Foundland-området. Indvundet kød herfra vil blive indfrosset og fordelt langs kysten på samme måde, som det tidligere var tilfældet med hvalkødet. Det er desværre ikke muligt i større omfang med Handelens nuværende frysekapacitet at foretage indfrysning af sæl- og hvalkød, der indbringes af private, idet de eksisterende anlæg først og fremmest er reserveret til fiskeproduktionen. Først når industriprogrammet er gennemført, vil et arrangement blive muligt.

Det ærede medlem hr. Elias Lauf nævner, at de grønlandske byer har en stigende arbejdsløshed. Regeringen er opmærksom på, at der på visse steder og navnlig om vinteren er nogen arbejdsløshed, uanset at man ved tilrettelæggelsen af alle arbejder for offentlig regning i videst muligt omfang søger at beskæftige den lokale arbejdskraft. Hele dette spørgsmål vil det formentlig være naturligt at behandle under det påtænkte udvalgsarbejde.

Det ærede medlem omtalte også kulbrydningen i Grønland og slog til lyd for, at kulproduktionen udvides, således at hele Grønlands behov for kul dækkes af landets egen produktion. Som det vil være det ærede medlem bekendt, er der nedsat et udvalg bl. a. med den opgave at undersøge, om de grønlandske kul i prismæssig henseende vil kunne konkurrere med importerede kul. Dette udvalg vil sandsynligvis kunne afslutte sit arbejde kort efter nytår 1960, og det må vel være rigtigst at afvente resultatet af udvalgets arbejde.

Om aflønningen af kulbruddets personale kan jeg henviser til, at der for tiden foregår forhandlinger mellem Grønlands Arbejder-